Yak?nl?k Korkusu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yak?nl?k Korkusu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32776

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yak?nl?k Korkusu Ölçe?i (YKÖ), bireylerin romantik ve ki?ileraras? ili?kilerde duygusal aç?kl?k, ba?l?l?k ve fiziksel yak?nl?ktan kaç?nma düzeylerini ölçmek amac?yla Türkçeye uyarlanm?? (Elibol ve Tok, 2018) psikometrik bir araçt?r. Ölçek, özellikle bireylerin kendilerini açma, duygusal destek sa?lama ve uzun vadeli taahhütlerde bulunma konular?ndaki kayg?lar?n? de?erlendirir. YKÖ'nün Türkçe formu, 35 maddeden ve üç alt boyuttan olu?makta olup, geçerlik ve güvenirlik çal??malar? sonucunda alanyaz?na kazand?r?lm??t?r.

Uyarlama çal??mas?, ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek için Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizlerine ba?vurmu?; iç tutarl?l?k ve test-tekrar test yöntemleriyle yüksek güvenirlik kan?tlar? sunmu?tur. Bu ölçek, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda yak?nl?k korkusu ve ba?lanma sorunlar?n?n sistematik olarak de?erlendirilmesi için önemli bir kaynak sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Yak?nl?k Korkusu Ölçe?i, Yak?nl?k Korkusu, ?li?ki Kayg?s?, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Güvenirlik, Geçerlik, Faktör Analizi, Ba?lanma.

Yazarlar

?eyma Elibol, Emine Sevinç Sevi Tok

Amaç

Yak?nl?k Korkusu Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin yak?n ili?kilerde duygusal ve fiziksel olarak aç?lmaktan kaç?nma e?ilimlerini ve bu kaç?nman?n alt?nda yatan korku düzeyini belirlemektir. Bu korku, genellikle incinme riskini göze alamama, ki?isel bilgileri saklama veya derin bir ba?l?l?ktan kaç?nma ?eklinde ortaya ç?kar.

Türkçe uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in psikolojik yap?s?n?n Türk kültürüne uygunlu?unu do?rulamay? ve ara?t?rmac?lara ve klinisyenlere psikoloji alan?nda sa?lam bir ölçme arac? sunmay? hedeflemi?tir. Ölçek, özellikle yeti?kin ba?lanma stilleri ve ili?ki memnuniyeti çal??malar?nda kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r.

Yap?

YKÖ, yak?nl?k korkusunun çok boyutlu do?as?n? yans?tan 3 alt ölçekten olu?an bir yap?ya sahiptir. Bu alt boyutlar, bireyin yak?nl??a dair kayg?lar?n? farkl? ba?lamlarda ölçer ve ölçe?in toplam varyans?n %58'ini aç?klamas?na katk?da bulunur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in belirginle?en üç alt boyutu ?unlard?r:

Hayali Yak?nl?k Korkusu: Gelecekteki veya mevcut bir yak?nl?k durumuna dair hissedilen genel kayg?y? ve gerginli?i ifade eder.
Hayali Aç?kl?k: Ki?inin partnerine kar?? utanç verici geçmi? deneyimlerini, ki?isel dü?üncelerini ve derin duygular?n? açmaktan duydu?u huzursuzlu?u ve korkuyu ölçer.
Geçmi? Dönem Yak?nl?k Korkusu: Geçmi? ili?ki deneyimlerinden kaynaklanan ve mevcut ili?kilere yans?yan yak?nl?k kurma zorluklar?n? ve korkular?n? de?erlendirir.

Geçerlik

YKÖ'nün Türkçe formunun yap? geçerli?i, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile incelenmi?tir. Veri setinin faktörle?tirme için uygunlu?unu test etmek amac?yla Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsay?s? ve Barlett Küresellik Testi uygulanm??t?r.

Elde edilen sonuçlar, KMO de?erinin 0,87 oldu?unu (mükemmel uygunluk) ve Barlett Küresellik Testi X^2 de?erinin 1665,58 ($p<0,001$) oldu?unu göstermi?tir. Bu sonuçlar, verinin faktör analizine yüksek düzeyde uygun oldu?unu kan?tlam??t?r. Yap?lan analizler sonucunda ölçek, toplam varyans?n %58'ini aç?klayan, 35 maddeli ve 3 alt ölçekli bir yap? sergilemi?tir. Madde yükleri, alt faktörler aras?nda kabul edilebilir s?n?rlar içinde (0,29 ile 0,71 aras?nda) de?i?erek yap?sal tutarl?l??? desteklemi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, iç tutarl?l?k analizi ve test-tekrar test yöntemleriyle kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k analizleri sonucunda, ölçe?in toplam Cronbach Alfa katsay?s? 0,81 olarak hesaplanm??t?r, bu da ölçe?in yüksek iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Alt ölçeklerin Cronbach Alfa de?erleri de yüksek bulunmu?tur: Hayali Yak?nl?k Korkusu (0,82), Hayali Aç?kl?k (0,83) ve Geçmi? Dönem Yak?nl?k Korkusu (0,75). Test-tekrar test güvenirli?i, 134 ki?ilik ö?renci grubunda dört hafta arayla yap?lan uygulamayla s?nanm?? ve iki uygulama aras?ndaki korelasyon katsay?s? 0,76 ($p<0,01$) olarak belirlenmi?tir. Bu bulgu, ölçe?in zaman içinde kararl? sonuçlar verdi?ini göstermektedir.

Ek olarak, madde analizi sonuçlar?, tüm düzeltilmi? madde toplam korelasyon de?erlerinin 0,20'den büyük oldu?unu göstermi?, %27'lik alt-üst grup kar??la?t?rmalar?nda ise madde ortalama puanlar? aras?ndaki farklar?n tümünün istatistiksel olarak anlaml? oldu?u tespit edilmi?tir. Bu durum, maddelerin ölçülen yap?y? ay?rt etme gücünün yüksek oldu?unu kan?tlamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Yak?nl?k Korkusu Ölçe?i'nin çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karmak amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r. Analiz s?ras?nda, faktörlerin döndürülmesi için ortogonal bir yöntem olan Varimaks rotasyonu kullan?lm?? ve teorik beklentilere uygun olarak faktör say?s? üçe sabitlenmi?tir.

AFA sonucunda 35 maddeden olu?an ve toplam varyans?n %58'ini aç?klayan üç faktörlü bir yap? elde edilmi?tir. Madde yüklerinin incelenmesi, maddelerin ilgili alt ölçeklere tutarl? bir ?ekilde yüklendi?ini göstermi?tir. Bu faktör yap?s?, ölçe?in yak?nl?k korkusunun farkl? bile?enlerini (hayali yak?nl?k, aç?kl?k ve geçmi? dönem korkusu) ba?ar?yla ayr??t?rd???n? do?rulam??t?r.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama

Format: 35 madde, 3 alt ölçekli ölçme arac?.

Language Available: Türkçe

Population Group: Yüksekö?renim Ö?rencileri (Uyarlama çal??mas? için)

Age Group: Belirtilmemi? (Genellikle genç yeti?kinler)

Population Details: Güvenirlik ve geçerlik çal??malar?, 134 ki?ilik bir ö?renci grubu üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Methodology: 3'lü Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik Test, Ba?lanma Stilleri, ?li?ki Terapisi, Cronbach Alfa, Varimaks, Geçerlik Çal??mas?, Faktör Yükü.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?il.

Affiliation Email addresses: Emine Sevinç Sevi Tok: eminesevinc.tok@ikc.edu.tr

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?il.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Yak?nl?k Korkusu Ölçe?i'nin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çal??mas? 2018 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya klinik amaçlarla kullan?m? için gerekli izinlerin ve güncel ko?ullar?n, sorumlu yazar Emine Sevinç Sevi Tok ile do?rudan ileti?ime geçilerek ö?renilmesi tavsiye edilmektedir.

Referanslar

Elibol, ?. ve Tok, E. S. S. (2018). Yak?nl?k Korkusu Ölçe?inin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Yeni Symposium, 56*(4), 7-12. doi: 10.5455/NYS.20180905115324.

Yay?n kayna??na ?u adresten ula??labilir: yenisymposium.com

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: yalnizlik-korkusu-olcegi-toad.pdf

Yak?nl?k Korkusu Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

"O"na, benim için utanç verici olan geçmi?teki ?eyleri anlat?rken kendimi rahats?z hissedebilirim
"O"nunla, beni derinden yaralayan bir ?ey hakk?nda konu?maktan huzursuzluk duyabilirim
E?er "O" üzgünse, onu önemsedi?imi göstermekten bazen korkabilirim.
"O"na en içten duygular?m? açmaktan korkabilirim.
Bir taraf?m "O"na uzun vadeli bir söz vermekten korkabilir.
"O"na kar?? güçlü yak?nl?k duygular?m? gösterme konusunda muhtemelen kendimi gergin hissederim.
Ki?isel dü?üncelerim hakk?nda "O"na kar?? aç?k olmak bana zor gelebilir.
Duygusal destek için bana ba?l? olan "O" ile birlikte kendimi huzursuz hissedebilirim.
"O" ile daha yak?n bir ili?ki kurmak için incinme riskini göze almaktan korkabilirim.
Çok ki?isel bilgilerimi kendime saklad???mda kendimi rahat hissederim.
E?er "O" benimle çok ki?isel meseleleri hakk?nda konu?ursa, bazen kendimi rahats?z hissederim.
Özel dü?üncelerimi "O"nunla payla?maktan korkabilirim.
"O"na her zaman kendimi yak?n hissedemeyebilece?imden korkar?m.
"O"nun ili?ki içinde benden daha çok ba?lanm?? olabilece?i konusunda korkabilirim.

ARABPSYCHOLOGY.COM